

РЕШЕНИЕ

№ 554

гр. София, 17.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Б СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Любомир Василев

Членове: Калина Анастасова
Десислава Ал. Алексиева

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Калина Анастасова Въззивно гражданско дело
№ 20211100510350 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С Решение № 13202 от 15.01.2020 г., поправено с решение № 20148479/29.06.2021 г. постановено по гр. д. № 65919/2017 г. на СРС, ГО, 142 състав е отхвърлен предявеният от В.К. ЕООД, ЕИК **** против Ю.Б. АД, ЕИК ****, иск с правно основание чл. 415, ал. 1 ГПК вр. чл. 55, ал. 1, пр.1 ЗЗД за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца сумата от 271.33 лв., претендирана като неоснователно удържана след закриване на банкова сметка с номер **** по договор за банково обслужване чрез бизнес пакет от 15.04.2015г.

Срещу решението, в частта на отхвърляне на претенцията за сумата от 20.00 лв. като сума, която банката е събрала за закриване на банковата му сметка е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ищеца от В.К. ЕООД.

Жалбоподателят поддържа оплаквания за неправилност на първоинстанционното решение, поради необоснованост. Заявява, че първоинстанционният съд е направил грешни фактически и правни изводи и не е обсъдил всички доказателства. От тях се установява, че банката едностранно без да е потърсена от клиента- ищец услугата закриване на банковата сметка си е позволила да закрие същата на разноски на последния като неправомерно е събрала и такса за това действие в размер на 20.00 лв. Последната, като недължимо заплатена, съответно удържана от банката се явява сума, с която банката неоснователно се е обогатила за

сметка на клиента-ищец в производството.

По изложените съображения е направено искане за отмяна на обжалваното решение в посочената част и постановяване на друго, с което предявеният иск да се уважи за тази сума. Претендира разноси.

Насрещната страна Ю.Б. АД оспорва въззивната жалба по подробно изложени съображения. Поддържа, че при съвкупната преценка на събраните по делото писмени доказателства се установява по несъмнен начин, че сумата по закритата банкова сметка на ищеца е била оставена на разположение на въззивника по сметка /аналитична партида/ открита на негово име. В случая не е осъществен фактическият състав на чл.55, ал.1 ЗЗД- поддържано основание пред първата инстанция доколкото сумата 20.00 лв. е събрана на договорно основание. Същата е посочена изрично в Тарифата на банката за таксите и комисионните за клиенти юридически лица-Раздел I А Разплащателни сметки, т.12, като неправилно ищецът тълкува, че същата е приложима само при поискана от клиента услуга – закриване на сметка. Такъв признак за дължимата такса на банката не е посочен и сумата 20.00 лв. е дължима за извършеното от банката действие - закриване на сметка, независимо от това по чие искане е сторено това. Тарифата на банката е неразделна част от ОУ, съгласно т. V 7 и е приложима в случая. В първоинстанционното производство е прието, че сключения на 15.04.2015 г. между ищеца и Алфа банка –клон България договор за откриване на банкова сметка, по силата на който е открита сметка с номер **** е прекратен като сметката е закрита. По силата на цитираната разпоредба от Тарифата на банката, която обвързва ищеца е удържана и такса за извършеното действие от банката, като доводите на въззивника в обратен смисъл, съдът намира за неоснователни.

По тези съображения е направено искане за потвърждаване на обжалваното решение в посочената част.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Първоинстанционният съд е приел, че между страните наистина са съществували правоотношения по договор от 15.04.2015 г. за банково обслужване чрез бизнес пакет, като договорът е бил прекратен едностранно от банката на предвидено в общите □ условия основание. Вследствие на прекратяването на договора за банката е възникнало задължение от същия да върне остатъчната наличност по сметката (271.33 лева) на нейния титуляр. Установено е, че след прекратяване на действието на договора въззивникът е бил уведомен за действията, които трябва да предприеме, за да възстанови парите си, но същият отказвал да го направи и искал сметките му при банката да се открият наново. Съдът е установил, че част от сумата по банковата сметка в размер на 251.59 лева от наличността по сметката се отчитат от въззиваемото

дружество по особена сметка за „Разни други отчети с клиенти“, чийто титуляр е въззивникът, т.е. сумата е оставена на негово разположение. От наличната към датата на закриване на банкова сметка – 21.09.2016 г. сума 271.33 лева от страна на банката е начислена сума в размер на 20.00 лв.-такса за закриване на банковата сметка. По отношение на тази такса за закриване на сметката на въззивника е прието, че същата се дължи за извършената от банката услуга на клиента – юридическо лице. Затова искът е отхвърлен изцяло.

При служебната проверка на обжалваното решение за валидност по реда на чл. 269 ГПК настоящият съдебен състав не установява пороци, които биха могли да доведат до нищожност на решението. Решението е постановено по предявен иск, при разглеждане на всички наведени като основание на иска факти, при липса на абсолютни и относителни процесуални пречки, поради което същото е допустимо.

По изложените във въззивната жалба оплаквания за правилност на първоинстанционното решение и при служебна проверка за прилагане на съответните императивни правила на материалния закон, за които съдът следи служебно, настоящият съдебен състав намира следното:

Между страните е безспорно и пред настоящата инстанция е установено, че между страните наистина са съществували правоотношения по договор от 15.04.2015 г. за банково обслужване чрез бизнес пакет, като договорът е бил прекратен едностранно от банката на предвидено в общите □ условия основание. Вследствие на прекратяването на договора за банката е възникнало задължение от същия да върне остатъчната наличност по сметката (271.33 лева) на нейния титуляр. Установява се, че след прекратяване на действието на договора ищецът е бил уведомен за действията, които трябва да предприеме, за да възстанови парите си, но същият отказвал да го направи и искал сметките му при банката да се открият наново.

Съдът намира за установено, че част от сумата по банковата сметка в размер на 251.59 лева от наличността по сметката е отчетена от ответника по особена сметка за „Разни други отчети с клиенти“, чийто титуляр е ищецът, т.е. сумата е оставена на негово разположение. От наличната към датата на закриване на банкова сметка – 21.09.2016 г. сума 271.33 лева от страна на банката е усвоена сумата 20.00 лв. като такса за закриване на сметката, т.е. останали са 251.59 лева.

Спорно е дали е имало основание за удържане на такса в размер на 20.00 лева за закриване на банковата сметка.

Софийският районен съд е разгледал иска като такъв за връщане на дадено при първоначална липса на основание – чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД и на основание отпаднало основание по чл. 55, ал. 1, пр. 3 ЗЗД. С оглед на твърденията в исковата молба, идентични с тези в заявлението за издаване на заповед за изпълнение, подадено от В.К. ЕООД по частно гражданско дело № 16668/2017 г., следва да се приеме, че са

налице твърдения за присвояване на сумата 20.00 лв. при липса на основание.

По въпроса за разпределение на доказателствената тежест по спорове във връзка с неоснователно обогатяване в хипотезата на чл. 55, ал. 1 ЗЗД е налице трайна практика на съдилищата и по специално на ВКС, обективирана в решение № 138/07.10.2009 г. по т. д. № 375/2009 г. на ВКС, ТК, II ТО, решение № 556/13.07.2010 г. по гр. д. № 46/2009 на ВКС, IV ГО на ВКС, решение № 211 от 26.11.2013 г. по т. д. № 1082/2012 г., Т. К., II Т. О. на ВКС и др. Според тези решения и според общите правила на доказване по чл. 154, ал. 1 ГПК и в трите хипотези на неоснователно обогатяване по чл. 55, ал. 1 ЗЗД (начална липса на основание, неосъществено или отпаднало основание) общият правопораждащ положителен факт е факта на получаване на сумата, чието връщане се претендира (в тази насока е и ППВС 1/79 - т. 1. В доказателствена тежест на ищеца, и по трите основания, е да установи настъпване на факта на плащане (получаване на сумата), а в доказателствена тежест на ответника е доказване съществуването на основание да го получи, съответно да задържи извършеното плащане.

Претенцията на въззивника (ищец в първоинстанционното производство) следва да се раздели на две части – претенция за признаване на установено, че въззиваемото дружество дължи връщане на сумата от 20.00 лева, за които последното твърди, че правомерно е удържало като такса за закриване на банковата сметка, и претенция за връщане на останалата част от сумата по банковата сметка. По втората претенция СРС се е произнесъл и в тази част решението, като необжалвано е влязло в законна сила.

По отношение на сумата от 20.00 лева, удържана като такса за закриване на сметка, оплакванията във въззивната жалба се основават на довода, че липсва основание да се удържа такса за закриване на банковата сметка по инициатива на самата банка. Това възражение е неоснователно.

В упражнене правото на банката, уговорено с клаузата на чл. 7.4 от Общите условия, договорът от 15.04.2015 г. за банково обслужване чрез бизнес пакет е прекратен с предизвестие на банката. Уведомяването за прекратяване на договора е извършено с писмо, изпратено на адреса, посочен в договора, на 27.09.2016 г.

След прекратяване на договора за банката е възникнало задължението да върне останалите по закритата сметка средства. Съгласно чл. 7.1 от Рамков договор за платежни услуги, при закриване на сметката, последица от прекратяване на договора, по избор на клиента банката възстановява в брой или прехвърля по друга сметка на клиента, останалите по сметката средства. С тази клауза страните са уговорили начин и място на изпълнение на задължението на банката, като правото на избор е предоставено на кредитора. Последният е следвало да извърши този избор в 30-дневен

срок от уведомяването за прекратяване на договора, тъй като след изтичане на този срок сметката се закрива. С изпратеното писмо длъжникът е предложил изпълнение и е поканил кредитора да упражни избора като предприеме действия по разпореждане със средствата. Поведението на кредитора да посочи дали иска да получи парите в брой и съответно съдействието за това или иска електронни пари, като посочи банкова сметка за превеждането им, е необходимото за точното изпълнение на задължението на длъжника, поради което представлява съдействие по смисъла на чл. 95 ЗЗД. С поканата, получена на 07.04.2017г. банката е уведомила ищеца, че сумата е на негово разположение, като е посочен адресът на клона и действията, необходими за получаване на процесната сума, без дължимата такса. С това действие банката се е освободила от задължението си на основание чл. 97, ал. 1, изр. 2 ЗЗД.

Същевременно сумата 20.00 лв. е събрана на договорно основание, като същата е посочена изрично в Тарифата на банката за таксите и комисионните за клиенти юридически лица-Раздел I А Разплащателни сметки, т.12. Неоснователни са доводите на въззивника, че същата е приложима само при поискана от клиента услуга – закриване на сметка. Такъв признак за дължимата такса на банката не е посочен в цитираната клауза и сумата 20.00 лв. е дължима за извършеното от банката действие - закриване на сметка, независимо от това по чие искане е сторено това.

Тарифата на банката, приета на 01.11.2016 г. е неразделна част от ОУ, съгласно т.V 7 и е приложима в случая, каквито са и изложените от ответника доводи. Банковите такси са свързани с поддръжката на определени сметки от страна на банката чрез извършване на счетоводни услуги. Тази дейност на банката цели защита на интересите на лицата, които са вложили парите си в банката. Закриването на банковата сметка, за която се използват ресурси на банката, включително и труд на служителите □, като ползването на тези ресурси следва да бъде овъзмездено.

При тълкуване на уговореното в Тарифата на банката във връзка с дължимостта на таксата за закриване на банкова сметка, въззивният състав достига до извод, че задължението за заплащане на подобна такса не е поставено в зависимост от това по чия инициатива е извършено закриването на сметката. От значение е единствено факта дали услугата е извършена или не, а от доказателствата по делото безспорно се установява, че банковата сметка на ищеца е закрита, т. е. услугата е извършена, поради което се дължи и заплащане на такса. Липсват доказателства и твърдения ищцовото дружество да е възразило срещу прилагането на Тарифата на банката. Следователно банката законосъобразно е удържала 20 лв. такса за закриване на банковата сметка на ищеца. Следователно таксата за закриване на банковата сметка не подлежи на връщане. Постановеното от първата инстанция решение следва да се потвърди.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора в полза на въззиваемата страна следва да се присъдят

сторените по делото разноси за юрисконсултско възнаграждение, в размер на 100.00 лева, определено по реда на чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ.

С оглед цената на иска и предвид нормата на чл. 280, ал. 3 от ГПК настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 13202 от 15.01.2020 г., поправено с решение № 20148479/29.06.2021 г. постановено по гр. д. № 65919/2017 г. на СРС, ГО, 142 състав, В ЧАСТТА, с която е отхвърлен предявеният от В.К. ЕООД, ЕИК **** против Ю.Б. АД, ЕИК ****, иск с правно основание чл. 415, ал. 1 ГПК вр. чл. 55, ал. 1, пр.1 33Д за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца сумата от 20.00 лв., претендирана като удържана от банката без основание такса за закриване на банкова сметка с номер **** по договор за банково обслужване чрез бизнес пакет от 15.04.2015г., за която сума е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д № 16668/2017 г. по описа на СРС, 142 с-в.

ОСЪЖДА В.К. ЕООД, ЕИК **** да заплати на Ю.Б. АД, ЕИК ****, на основание чл.78, ал.3 и ал. 8 от ГПК сумата от 100.00 /сто/ лева - съдебни разноси във въззивното производство.

Решението не подлежи на обжалване, на основание чл. 280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____